Een serenade voor Nydia Ecury

door Huibert Spoorenberg

Nydia Ecury is op de Nederlandse Antillen en Aruba geen onbekende. Al 38 jaar houdt de 71-jarige schrijfster, actrice en voordrachtskunstenares zich bezig met theater en literatuur. Daarbij heeft ze zich altijd ingezet voor de bevordering van het Papiamentu, de taal van de Benedenwindse eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao. Aanstaande zaterdag treedt ze op in Eindhoven. Ecury is in Nederland op uitnodiging van één van haar ex-leerlingen. Ze is namelijk gepensioneerd lerares Engels. Ze vertaalde toneelstukken, regisseerde, schreef, deed aan cabaret en speelde in verscheidene films. Met haar programma's trad ze op in plaatsen als Barbados, Puerto Rico, Caracas en Trinidad. In Nederland was ze te zien op het Dunya festival in Rotterdam en festivals in Utrecht en Amsterdam. Ze begon met toneel door toedoen van de Stichting Culturele Samenwerking tussen Nederland en de Antillen. Die stichting stuurde eind jaren vijftig regisseurs als Paul Storm, Joeki Broedelet en Elly en Piet Kamerman naar de Antillen. Die bleven daar tweeëneenhalf jaar en speelden toneel met de Antillianen. Als gevolg daarvan speelde Ecury in 1960 de hoofdrol in een Papiamentse vertaling van 'Pygmalion' van George Bernard Shaw.
Hoogtepunten uit haar tot nu toe leven vindt Ecury haar one woman show 'Luna di Papel' (Papieren Maan) uit 1980. En daarna de geboorte van haar kinderen en kleinkinderen. 'Ik vind het heerlijk om oma te zijn. Je hoeft alleen maar met kinderen te spelen en dan kun je zelf nog een keer kind zijn.'

Papiamentu

Het Papiamentu heeft Ecury altijd bijzonder beziggehouden. Tot 1987 werkte ze voor de Curaçaose overheid, waarbij ze vanaf 1981 deel uitmaakte van het team dat materiaal verzorgde voor de invoering van het Papiamentu op de basisschool. Hiervoor vertaalde ze werk van onder meer Shakespeare en Jean Genet en bracht ook eigen origineel werk in. Naast een tiental kinderboeken schreef ze vijf gedichtenbundels in het Papiaments, waarvan één tweetalig.
Ze schrijft nog steeds: 'Ik kan al mijn gevoelens uitdrukken in Papiamentu, ik ben er erg gek op. Het is een taal waarbij de betekenis van een woord verandert als je de toon verandert. En het is erg ritmisch, je kunt er bijna op dansen.' Haar gedichten kwamen door het leven zelf aanzetten en gaan dus over alles, zegt Ecury. 'Als ze aankomen schrijf ik ze op. Het overkomt je. Als ik bijvoorbeeld beelden zie op het moment 'waar slapen en waken raken aan elkaar', dan schrijf ik die meteen op.' In haar optreden aanstaande zaterdag zal Ecury gedichten van haar zelf en anderen voordragen in het Engels, Nederlands en het Papiamentu. 'Een soort performance dus. Wij Antillianen lezen geen gedichten, wij brengen ze. Voor ons is poëzie verbonden aan theater.'

Nydia Ecury treedt zaterdag 21 juni om 20.00 uur op in de Stadsschouwburg, opgeluisterd door muziek van Roberto Girigori en het Trio Moderna. De toegang bedraagt fl. 16,50.